BIOPRODUKCINIO ŪKIO VEIKLOS IR SKATINAMOS PRIEMONĖS
M 1:400 000

LIETUVA 2030
bendrasis planas

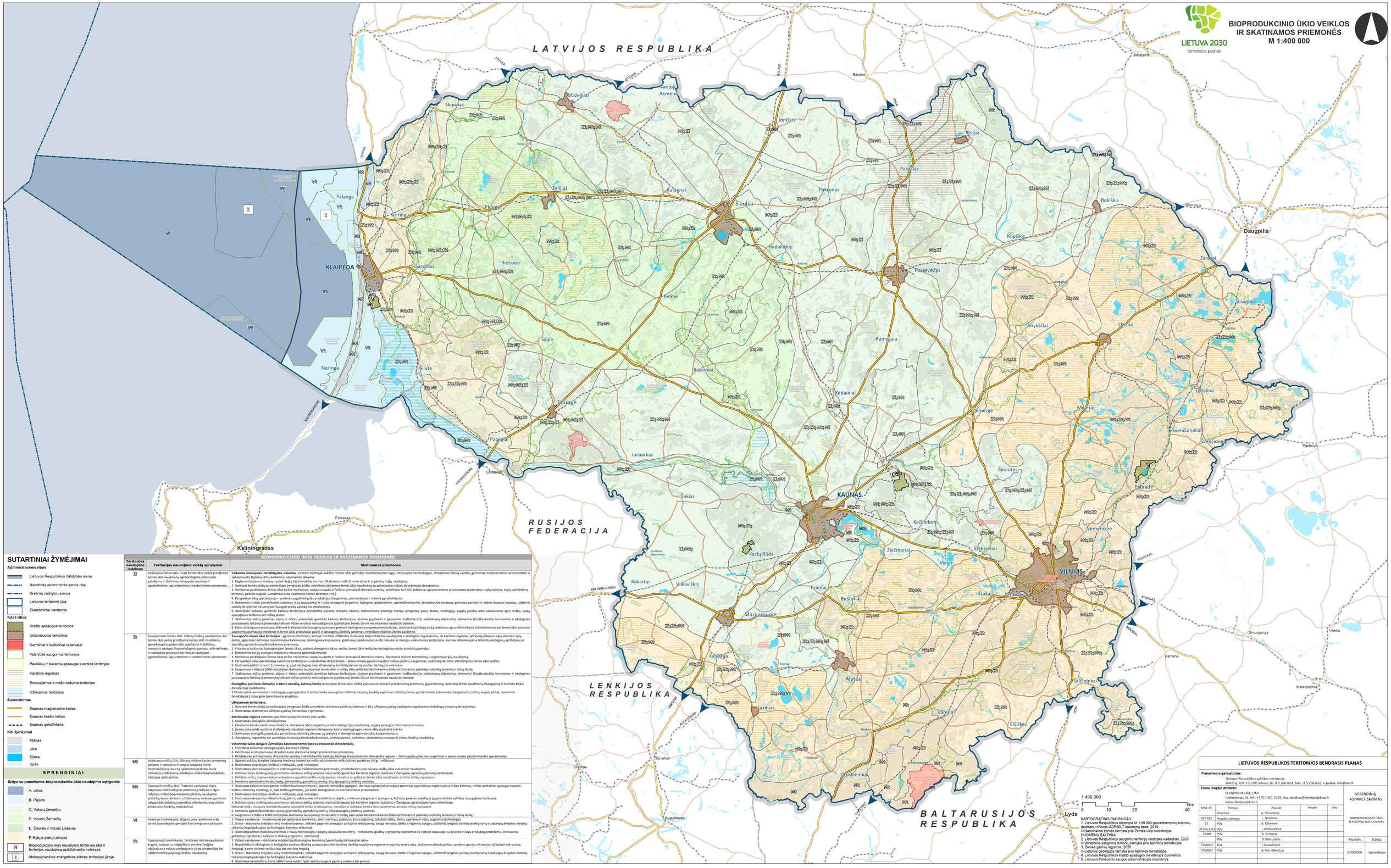

KARTOGRAFINIS PAGRINDAS:
1. Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:50 000 georeferencinių erdvinių duomenų rinkinio ODR50LT duomenų bazė, 2019
© Nacionalinė Žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos
DUOMENŲ ŠALTINIAI:
2. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastras, 2020
© Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos
3. Žemės gelmių registras, 2020
© Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos
4. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos duomenys
5. Lietuvos transporto saugos administracijos duomenys

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

Administracinės ribos

- Lietuvos Respublikos Valstybės siena
- Išskirtinės ekonominės zonos riba
- Gretimų valstybių sienos
- Lietuvos teritorinė jūra
- Ekonominiai vandenys

Kitos ribos

- Krašto apsaugos teritorijos
- Urbanizuotos teritorijos
- Gamtiniai ir kultūriniai rezervatai
- Valstybės saugomos teritorijos
- Paukščių ir buveinių apsaugai svarbios teritorijos
- Karstinis regionas
- Eroduojamos ir mažo našumo teritorijos
- Užliejamos teritorijos

Susisiekimas

- Esamas magistralinis kelias
- Esamas krašto kelias
- Esamas geležinkelis

Kiti žymėjimai

- Miškas
- Jūra
- Ežerai
- Upės

SPRENDINIAI

Sritys su panašiomis bioprodukcinio ūkio naudojimo sąlygomis

- A. Jūros
- B. Pajūrio
- C. Vakarų Žemaičių
- D. Vidurio Žemaičių
- E. Šiaurės ir vidurio Lietuvos
- F. Rytų ir pietų Lietuvos

Bioprodukcinio ūkio naudojimo teritorijos riba ir teritorijos naudojimą apibūdinantis indeksas

Atsinaujinančios energetikos plėtros teritorijos jūroje

BIOPRODUKCINIO ŪKIO VEIKLOS IR SKATINAMOS PRIEMONĖS

Teritorijos naudojimo indeksas	Teritorijos naudojimo veiklų aprašymai	Skatinamos priemonės
Ž	Intensyvus Žemės ūkis. Tvari Žemės ūkio veiklą grindžiama Žemės ūkio naudmenų agroekologiję potencialo palaikymu ir didinimu, intensyviai naudojant agrotechnines, agrochemines ir zootechnines priemones.	**Taikomos intensyvios žemdirbystės sistemos**, kuriems būdingas aukštos Žemės ūkio gamybos mechanizavimo lygis, intensyvios technologijos, dirvožemio ūkinių savybių gerinimas melioracinėmis priemonėmis ir subalansuotų trąšinių, dirvų kalkinimo, sėjomainos taikymas. 1. Reglamentuojamos leistinų naudoti trąšų bei chemikalų normos. Skatinama mažinti mineralinių ir organinių trąšų naudojimą. 2. Gerinant Žemės plotų su melioracijos įrenginiais būklę, prioritetas teikiamas Žemės ūkio naudmenų su potenciniai našiais dirvožemiais išsaugojimui. 3. Remiamas paskiblodžios Žemės ūkio taršos mažinimas, susijęs su azoto ir fosforo pritaika iš drenažo sistemų, prioritetas turi būti teikiamas agronomėnems priemonėms (optimalios trąšų normos, trąšų paskleidimo terminai, žaliniai augalai, sumažintas arba nearimins Žemės dirbimas ir kt.). 4. Perspektyvi ūkių specializacija – prekinės augalininkystės produkcijos išauginimas, pieninininkystė ir mėsinė gyvulininkystė. 5. Remiamos ir kitos Žemdirbystės sistemos, ilš ją tausojamoji ir / arba ekologinė (organinė, biologinė, biodinamine, agromiškininkystė), Žemdirbystės sistemos, galinčios palaikyti ir didinti humuso balansą, užtikrinti stabilų dirvožemio našumą bei išsaugoti sveiką aplinką bei ekosistemas. 6. Bernikškee pažeisto gamtinio karkaso teritorijose prioritetine parama teikiama ūkiams, didinantiems ariamoje Žemėje įrenginamų pievų plotus, medinėgių augalų juostas arba veisiantiems agro miškų, laukų apsaugines žeidinius bei miškų plotus. 7. Skatinamas miškų įveisimas silpno ir riboto potencialo gamtinio karkaso teritorijose, kuriose gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (kraštovaizdžio formavimo ir ekologinės pusiausvyros brėžinyj) pirmenybę teikiant miško veisimui nenaudojamose (apleistose) Žemės ūkio ir netinkamose naudototi žemėse. 8. Mažo miškingumo arealuose, didinant kraštovaizdžio biologinę kuriovę ir gerinant ekologines kompensavimo funkcijas, mažinant paskiblądą taršą skatinama agromiškininkystė (ūkininkavimas, kai žemės ūkio plotuose auginamos plantacijos medieniai ir Žemės ūkio produkcijai gauti) ir apsaugėnų žeidinių įveisimas, nekeičiant tikslinės Žemės paskirties
Ž2	Tausojamasis Žemės ūkis. Vidinių išteklių naudojimas, kur Žemės ūkio veiklą grindžiama Žemės ūkio naudmenų agroekologinio potencialo palaikymu ir didinimu, remiantis vietovės ištomorfologinių pamatų, mikroklimatu ir natūralaus procesais bei ribotai naudojant agrotechnines, agrochemines ir zootechnines priemones.	**Tausojamžio Žemės ūkio teritorija** - agrarinės teritorijos, kuriose turi būti užtikrintas racionalus bioprodukcinis naudojimas ir ekologinis reguliavimas, tai karstinis regionas, potyrinių užliejamų upių slėniai ir upių deltos, agrarinės teritorijos moreninėuose kalvynuose, smėlingusose kopynuose, gūbriuose, paslėniuose, mažo našumo ar erozijos veikiamuose teritorijose, kuriose ūkininkaujama laikantis ekologinių apribojimų ar specialų agrotechninių ūkininkavimo priemonių. 1. Prioritetas teikiamas tausojamajam Žemės ūkiui, vystant ekologinius ūkius, mišrią Žemės ūkio veiklą bei ekologinių maisto produktų gamybai. 2. Didinant teritorijų ekologinį stabilumą remiama agromiškininkystė. 3. Remiamas paskiblodžios Žemės ūkio taršos mažinimas, susijęs su azoto ir fosforo pritaika iš drenažo sistemų. Skatinama mažinti mineralinių ir organinių trąšų naudojimą. 4. Perspektyvi ūkių specializacija kalvotose teritorijose su eroduotais dirvožemiais – pieno–mėsos gyvulininkystė ir žolinių pašarų žaugrimas, sodininkystė, kitos alternatyvos Žemės ūkio veiklos. 5. Skatinama plėtoti ir remti žuvininkystę, ypač ekologinę, kaip alternatyvą Žemdirbystės versių mažiau derlingose vietovėse. 6. Saugomose ir Natura 2000 teritorijose skatinama tausojamoji Žemės ūkio ir miškų ūkio veikla bei ūkininkavimo būdai užtikrinantys palankią natūralų buveinių ir rūšių būklę. 7. Skatinamas miškų įveisimas silpno ir riboto potencialo gamtinio karkaso teritorijose, kuriose gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (kraštovaizdžio formavimo ir ekologinės pusiausvyros brėžinyj) pirmenybę teikiant miško veisimui nenaudojamose (apleistose) Žemės ūkio ir netinkamose naudototi žemėse. **Ekologiškai jautriose vietovėse ir kitose renalių, kalvotų žemių** teritorijose Žemės ūkio veiklą vystoma užtikrinant priešerozinių priemonių įgyvendinimą, natūralių Žemės naudmenų išsaugojimą ir humuso kiekio dirvožemyje padidinimą. 1.Priešerozinės priemonės - medinėgių augalų juostos ir plotai, laukų apsauginiai žeidiniai, tarpinių pasėlių auginimas, kalvotų žemių agrotechninės priemonės (daugiamečių žolinių augalų plotai, nearimimė žemdirbystė), kitos gero ūkininkavimo praktikos. **Užliejamose teritorijose.** 1. Gerinant Žemės plotų su melioracijos įrenginiais būklę prioritetas teikiamas polderių sistemos ir kitų užliejamų pievų naudojimo reguliaviniui reikalingų įrenginių atnaujinimui. 2. Skatinamas ekstensyvus užliejamų pievų lienavimas ir ganymas. **Karstiniame regione** vystoma specifine tausojamė Žemės ūkio veikla: 1. Skatinamas ekologinis ūkininkavimas 1. Palaikoma Žemės naudmenų struktūra, skatinama riboti organinių ir mineralinių trąšų naudojimą, augalų apsaugos chemines priemones. 2. Žemės ūkio veiklą vystoma atsižvelgiant į karstinio regiono intensyvaus karsto žemių grupes, teisės aktų nustatytas tvarkas. 3.Skatinamas ekologiškų produktų perdirbimas ūkininkų ūkiuose, jų prekyba ir ekologinės gamybos ūkių kooperavimasis. 4. Valstybinių, regioninių bei savivaldos institucijų bendradarbiavimas, orientuojamas į veikimus, skatinančius tausojamų vietos išteklių naudojimą. **Vakarinėje šalies dalyje ir Žemaitijos kalvotose teritorijose su eroduotais dirvožemiais.** 1. Prioritetas teikiamas ekologinių ūkių kūrimui ir plėtrai. 2. Kalvotuose eroduojamuose dirvožemiuose skatinama taikyti priešerozines priemones. 3. Dėl dėsesnio kritulių kiekio, dirvožemio savybių ir ūkininkavimo tradicijų tikslinga bioprodukcinio ūkio plėtra regione – žolinių pašarų bei javų auginimas ir pieno–mėsos galvijininkystės specializacija.
MŽ	Intensyvus miškų ūkis. Aktyvių miškininkystės priemonių taikymo ir santykinai trumpos rotacijos miško bioprodukcinių resursų naudojimo praktika, kuria remiantis užtikrinamas efektyvus miško bioprodukcinės funkcijos realizavimas.	1. Ugdomi aukštos kokybės žaliavinę medieną teikiančios miško ekosistemos miškų ūkinės paskirties (IV gr.) miškuose. 2. Skatinamos inveisticijos į miškus ir miškų ūkį, ypač inovacijas. 3. Skatinamas visos tausojančios ir artimos gamtai miškininkavimo priemonės, prisidedančios prie tausaus miškų ūkio vystymo ir naudojimo. 4. Didinant Žalies miškingumą, prioritetas teikiamas miškų veisimui mažo miškingumo bei Karstinio regiono, Sudėvios ir Žemgalos agrarinių plynumų teritorijose. 5. Didinat miškų masyvus rekomanduojama apsodinti mišku erodujamas, nenašias ar apleistas Žemės ūkio naudmenas artimas miškų masyvams. 6. Remiama agromiškininkystė, laukų, gyvenviečių, gamybinių centrų, kitų apsaugėnų žeidinių veisimas.
MR	Tausojantis miškų ūkis. Tradicinė santykinai mažo aktyvumo miškininkystės priemonių taikymo ilgos rotacijos miško bioprodukcinių išteklių naudojimo praktika, kuria remiantis užtikrinamas vietovės gamtinės sąlygas bei socialinius poreikius attinkantis visų miškui priskiriamų funkcijų realizavimas.	1. Skatinama taikyti artimo gamtai miškininkavimo priemones, skatinti moksliškai pagrįstus, darnaus vystymosi principais paremtus pagrindinius neplynuosius miško kirtimus, miško sanitarinei apsaugai naudoti mažas cheminių medžiagų. Kiek leidžia galimybės, jas keisti biologiniais ar mechaninėmis priemonėmis 2. Skatinamos inveisticijos į miškus ir miškų ūkį, ypač inovacijas. 3. Skatinama rekreacinių miškų funkcijų plėtra, rekreacinės infrastruktūros objektų miškuose įrengimas ir tvarkymas, kultūros paveldo objektų ir jų paminklinės aplinkos išsaugojimui miškuose. 4. Didinant Žalies miškingumą, prioritetas teikiamas miškų veisimui mažo miškingumo bei Karstinio regiono, Sudėvios ir Žemgalos agrarinių plynumų teritorijose. Didinat miškų masyvus rekomanduojama apsodinti mišku erodujamas, nenašias ar apleistas Žemės ūkio naudmenas artimas miškų masyvams. 5. Remiama agromiškininkystė, laukų, gyvenviečių, gamybinių centrų, kitų apsaugėnų žeidinių veisimas. 6. Saugomose ir Natura 2000 teritorijose skatinama tausojamoji Žemės ūkio ir miškų ūkio veikla bei ūkininkavimo būdai užtikrinantys palankią natūralų buveinių ir rūšių būklę.
VI	Intensyvi žuvininkystė. Organizuota tvankinine arba jūrinė žuvininkystė specialiai tam įrengtuose plotuose.	1. Vidaus vandenyse - modernizuoti perspektyvias tvankinius, plėsti vertingų, paklausių žuvų auginimą, tobulinti laišių, šlakių, upetakių ir vėžių auginimo technologiją 2. Jūrioje - skatinama žvejybos laivų modernizavimas, siekiant pagerinti energijos vartojimo efektyvumą, saugą laivuose, darbo ir higienos sąlygas, užtikrinti žvejybos įrankių selektyvumą ir palangių žvejybos metodų taikymą. Diegti pažangias technologijas žvejybos sektoriuje.
VR	Tausojamoji žuvininkystė. Teritorijos ūkinio naudojimo tvyrtis, susijusi su mėgėjiškai ir verslinę žvejybą natūraliuose vidaus vandenyse ir jūros akvatorijoje bei užtikrinanti tausojamąjį išteklių naudojimą.	1. Vidaus vandenyse – skatinama modernizuoti ekologinę tvenkinių žuvininkystę plėtojančius ūkius 2. Nepaduodžiant ekologinės ir biologinės vandens išteklių pusiausvyros bei vandens išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų, skatinama plėtoti poilsio, vandens sporto, rekreacijos (įskaitant rekreacinę žvejybą), kaimo turizmo veiklas taip pat verslinę žvejybą. 3. Jūrioje - skatinama žvejybos laivų modernizavimas, siekiant pagerinti energijos vartojimo efektyvumą, saugą laivuose, darbo ir higienos sąlygas, užtikrinti žvejybos įrankių selektyvumą ir palangių žvejybos metodų taikymą. Diegti pažangias technologijas žvejybos sektoriuje. 4. Skatinama akvakultūra, kuria užtikrinama aukšto lygio aplinkosauga ir gyvūnų sveikata bei gerovė.

LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

Planavimo organizatorius:
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
Jakšto g. 4,9 LT-01359, Vilnius, tel. 8 5 2663661, faks.: 8 5 2663663, e-paštas: info@am.lt

Plano rengėjo atstovas:
PLENTPROJEKTAS, UAB
Geležinkelio pr. 43, tel.: +370 5 261 7629, el.p. bendras@plentprojektas.lt
www.plentprojektas.lt

Atest. Nr.	Pareigos	Pavardė	Parašas	Data
	Direktorė	A. Sirtautienė		
ATP 413	Projekto vadovas	L. Janušienė		
11	PDV	A. Kitovienė		
A1106,3242	PDV	L. Klobauskienė		
27484	PDV	A. Sirtautas		
	PDV	D. Baltrušaitis		
TPV0002	PDV	L.Kuzavinienė		
TPV0027	PDV	A. Petrulkevičus		

SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS

BIOPRODUKCINIO ŪKIO TERITORIJŲ NAUDOJIMAS

Mastelis	Stadija
1:400 000	Sprendiniai